

at langt fra alle deltagerlandes valutaer er konvertible. Dette spørgsmål er i princippet løst på den måde, at Valutafonden under hensyntagen til den aktuelle valutasisituation i medlemslandene udpeger de lande, som skal levere valuta til det valutakøbende deltagerland. Pligten til at levere valuta og dermed til at opsamle SDR udover de tildelte, er maksimeret til et beløb på to gange de tildelte SDR. Da SDR er fuldt likvide, guldsikrede fordringer, vil afgivelse af konvertibel valuta mod SDR ikke formindske kreditorlandenes samlede valutariske likviditet.

For at forebygge, at deltagerlande permanent udnytter SDR, er der pålagt en tilbagebetalingspligt (rekonstituering). Denne er forholdsvis lempelig og indtræder for det beløb, som et deltagerland gennemsnitlig over en femårsperiode har brugt ud over 70 pct. af de samlede i samme periode tildelte SDR.

Medlemskab af Valutafonden er en betingelse for, men medfører ingen pligt til at deltage i arrangementet med SDR; medlemslande, som principielt deltager i arrangementet, kan herudover selv afgøre, om de vil deltage i de enkelte tildelinger af SDR. Såfremt et medlemsland ikke ønsker at deltage i tildelinger af SDR, opstår der heller ingen forpligtelse til at modtage trækningsrettigheder fra andre lande. Valutafonden kan tillade et land, som har valgt ikke at modtage særlige trækningsrettigheder, senere at indtræde i tildelingerne.

Arrangementet til skabelse af SDR er indtil videre udtryk for en beredskabsplan. Aktivering af planen og tildeling af SDR vil følge en forholdsvis stram procedure. Beslutninger om aktivering træffes af Valutafondens repræsentantskab med 85 pct.s flertal på basis af et af Valutafondens administrerende direktør udarbejdet og af fondens bestyrelse tiltrådt forslag. Normalt vil beslutninger om tildelinger gælde for femårige basisperioder, og deltagerne vil få tildelingerne een gang om året. Ved beslutninger om tildelinger — eller inddragelser — af SDR skal Valutafonden tage hensyn til det langsigtede, totale behov for at øge den internationale likviditet med sigte på at fremme Valutafondens målsætning om økonomisk vækst og stabile valutaforhold. I overvejelserne om den første tildeling skal foruden tilstedeværelsen af et globalt behov for at supplere de internationale reserver tillige indgås mulighederne for opnåelse af bedre ligevægt på betalingsbalancen i de ledende industrilande og udsigten til en bedre tilpasningsproces med henblik på opnåelsen heraf.

Ændringerne i Valutafondoverenskomsten.

De foreslåede ændringer i Valutafondoverens-

komsten af 22. juli 1944 er dels af principiel karakter, dels mere teknisk prægede og udtryk for en formel legalisering af eksisterende praksis. Visse ændringer er tillige foranlediget af arrangementet om SDR.

Som helhed er ændringerne udtryk for imødekomme af fællesmarkedetslandenes ønske om øget indflydelse på beslutninger, som træffes af Valutafondens bestyrelse og repræsentantskab. Det er sket ved, at det hidtidige flertalskrav på 80 pct. i afstemninger om en række vigtige spørgsmål erstattes med et 85 pct.s flertalskrav. Dette skal gælde i beslutninger vedrørende generelle ændringer i kvoterne og dermed forbundne spørgsmål samt med hensyn til beslutninger om generelle og ensartede ændringer i paritetskurserne. Endvidere vil 85 pct.s reglen finde anvendelse i spørgsmål om fravigelser af kravet om indbetaling af 25 pct. af kvoteforhøjelser i guld, der havde givet anledning til uenighed ved den seneste generelle kvoteforhøjelse. SDR vil ikke kunne anvendes i stedet for guld ved indbetalinger i forbindelse med kvoteforhøjelser.

En ændring, som vil kunne fremskynde tilbagebetalingerne ved ordinære træk på Valutafonden, er, at et lands valutariske reserver fremtidig skal opgøres på bruttobasis, d.v.s. at kortfristede gældsforpligtelser i egen valuta ikke længere vil kunne trækkes fra de totale reserver. Der indføres imidlertid samtidig regler til sikring af, at tilbagebetalingerne kommer til at stå i forsvarligt forhold til landets valutariske position. Tilbagebetalingsreglerne har i det hele taget fået en mere præcis udformning, end tilfældet hidtil har været.

Af betydning er det, at den nuværende halvautomatiske trækningsret svarende til den i guld indbetalte fjerdedel af kvoterne gøres helt automatisk samt omkostningsfri.

Forslaget indeholder endvidere regler om, at et medlemsland, som udover sin guldindbetaling på 25 pct. af kvoten effektivt stiller valuta til rådighed for Valutafonden, vil få sådanne beløb forrentet. Renten er indtil videre fastsat til 1½ pct. p. a. Disse beløb har ikke hidtil oppebåret forrentning.

En nydannelse er det, at der af Valutafondens repræsentantskab skal udpeges en stående komité til fortolkning af tvivlsspørgsmål om forståelsen af Valutafondoverenskomsten. Komiteens afgørelser vil blive endelige og bindende, medmindre repræsentantskabet med 85 pct.s flertal bestemmer andet.

Tilføjelserne til og ændringerne i Valutafondoverenskomsten fremtræder som en helhed, og medlemslandene skal tage stilling til dem under ét. Det er således ikke muligt for et medlemsland kun at tiltræde de foreslåede ændringer, som har betydning for Valutafondens ordinære virksomhed, men